

**АГЕНЦИЈА ЗА
ОСИГУРАЊЕ ДЕПОЗИТА**

- Управни одбор -

На основу чл. 136, 139. и 302. Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 31/11, 112/15 и 108/16), члана 2. став 2. тачка 3) и члана 13. став 1. тачка 5) Закона о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС“, бр. 14/15 и 51/17) и члана 3. Правилника о Фонду за заштиту инвеститора Комисије за хартије од вредности („Службени гласник РС“, број 44/12), утврђен је пречишћен текст Правила пословања организатора фонда за заштиту инвеститора, који садржи основни текст, О.бр.ФЗИ-35/15 од 15.10.2015. године, са његовим изменама и допунама, О.бр.ФЗИ-165/16 од 29.12.2016. године и О.бр.ФЗИ-344/19 од 12.3.2019. године

**ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
ОРГАНИЗАТОРА ФОНДА ЗА ЗАШТИТУ ИНВЕСТИТОРА**

(ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ)

Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилима детаљније се уређује формирање, пословање и начин рада Фонда за заштиту инвеститора (у даљем тексту: Фонд), уплата доприноса, управљање средствима Фонда, као и утврђивање, обрачун и исплата осигураних износа потраживања.

Члан 2.

Даном доношења решења Комисије за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија) о давању дозволе за организатора Фонда, Агенција за осигурање депозита постаје организатор Фонда.

Агенција за осигурање депозита управља Фондом, предузима све радње у име Фонда и врши заступање у свим пословима пред државним, судским, управним и другим органима у циљу заштите и остваривања свих његових права.

Члан 3.

У смислу ових правила, следећи изрази имају наведено значење:

1. Организатор Фонда је Агенција за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција),
2. Чланови Фонда су субјекти одређени Законом о тржишту капитала (у даљем тексту: Закон), Правилником о Фонду за заштиту инвеститора Комисије и овим правилима,
3. Клијент је правно или физичко лице, домаће или страног, које има потписан уговор са чланом Фонда, а чија су потраживања заштићена ускладу са одредбама Закона,
4. Средства клијента су финансијски инструменти и новчана средства,
5. Новчана средства су динарска новчана средства положена на наменским рачунима за трговање хартијама од вредности клијената члана Фонда,
6. Решење Комисије о утврђивању осигураног случаја је акт Комисије којим се утврђује немогућност члана Фонда да испуни своје доспеле обавезе према клијентима, укључујући новчана средства која дугује клијентима и финансијске инструменте које држи за рачун клијената, а не постоје изгледи да ће се околности у догледно време значајно изменити.

118
15

Члан 4.

Сврха Фонда је заштита потраживања клијената чланова Фонда, која члан Фонда није у могућности да исплати и/или врати клијенту уколико наступи осигурани случај. Осигурани случај наступа:

1. када се над чланом Фонда отвори стечајни поступак, или
2. када Комисија донесе решење о утврђивању осигураног случаја.

Члан 5.

Фонд осигурава новчана потраживања клијената и потраживања клијената за повраћај финансијских инструмената које члан Фонда дугује клијенту или која припадају клијенту, настала по основу обављања следећих инвестиционих услуга и активности:

1. управљање портфолиом и
2. чување и администрирање финансијским инструментима за рачун клијената, укључујући чување инструмената и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и колатералом.

Члан 6.

Потраживања клијената осигурана су до износа од 20.000 евра у динарској противвредности по клијенту члана Фонда.

Чланови Фонда

Члан 7.

Чланови Фонда су друштва са регистрованим седиштем у Републици Србији, када обављају следеће активности, и то:

1. инвестиционо друштво које је овлашћено да држи новчана средства клијената, односно када обавља услуге управљања портфолиом и чување и администрирање финансијским инструментима за рачун клијената, укључујући чување инструмената и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и колатералом;
2. кредитна институција која обавља услуге чувања и администрирања финансијским инструментима за рачун клијената, укључујући чување инструмената и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и колатералом;
3. друштво за управљање када пружа услуге управљања портфолиом клијентима који нису инвестициони фондови, као и додатне услуге чувања и администрирања финансијским инструментима за рачун клијента и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и колатералом.

Пријем у чланство

Члан 8.

Друштва из члана 7. ових правила дужна су да Агенцији поднесу захтев за пријем у чланство Фонда, који је саставни део ових правила, и уплате иницијални допринос.

Агенција издаје потврду о пријему у чланство Фонда друштву које је испунило услове из претходног става.

Престанак чланства у Фонду

Члан 9.

Чланство у Фонду престаје:

1. када члан Фонда трајно престане да обавља инвестиционе услуге и активности из члана 5. ових правила,
2. када се члану Фонда трајно одузме дозвола за рад,
3. престанком постојања члана.

Члан 10.

Члан Фонда коме је престало чланство у Фонду дужан је да уплати редовни допринос за период у ком је био члан Фонда, као и да измири сва постојећа дуговања према Фонду пре престанка његовог чланства.

Доприноси чланова Фонда

Члан 11.

Члан Фонда је дужан да уплаћује доприносе Фонду који се састоје од иницијалног и редовног доприноса.

Средства уплаћена на име доприноса су бесповратна.

Иницијални допринос

Члан 12.

Иницијални допринос уплаћује се на рачун Агенције приликом подношења захтева за пријем у чланство Фонда.

Иницијални допринос износи 5.000 евра и плаћа се у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Кредитна институција која обавља послове овлашћене банке и кастоди банке, третираће се као један члан при уплати иницијалног доприноса.

Редовни допринос

Члан 13.

Чланови Фонда дужни су да плаћају редовни допринос у складу са Одлуком Агенције коју одобрава Комисија.

Агенција, најкасније до 30. новембра текуће године, доноси одлуку о висини редовног доприноса, за наредну годину.

Члан 14.

Уколико члан Фонда не уплати допринос из члана 13. ових правила у прописаном року или не уплати целокупан износ, на неплаћени износ Агенција обрачунава законску затезну камату.

О сваком неиспуњењу или неуредном испуњењу обавезе члана Фонда према Фонду, Агенција ће без одлагања обавестити Комисију.

Обрачун редовног доприноса

Члан 15.

Редовни допринос члана Фонда не може бити већи од 5% од укупних прихода, на тромесечном нивоу, остварених по основу управљања портфолиом и чувања и администрирања финансијским инструментима за рачун клијената, укључујући чување инструмената и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и колатералом.

Начин обрачуна и рок плаћања редовног доприноса Агенција ближе прописује својим актом.

Средства Фонда

Члан 16.

Средства Фонда састоје се од:

1. доприноса чланова Фонда,
2. потраживања наплаћених у стечајном поступку над чланом Фонда, и
3. прихода од улагања средстава Фонда.

Средства Фонда држе се на посебном рачуну отвореном код Народне банке Србије.

Члан 17.

У складу са актом Агенције којим се уређује поступак улагања новчаних средстава којим управља Агенција, средства Фонда могу се улагати у:

1. финансијске инструменте које издаје Република Србија или Народна банка Србије,
2. дужничке хартије од вредности за које гарантује Република Србија,
3. друге финансијске инструменте који доносе приход уз одобрење Комисије, и
4. орочене депозите код банака.

Средства Фонда се користе за исплату осигураних потраживања клијената чланова Фонда и не могу се користити у друге сврхе, нити могу бити предмет потраживања према члану Фонда или Агенцији.

Накнада за управљање Фондом

Члан 18.

Чланови Фонда дужни су да Агенцији плаћају годишњу накнаду за управљање Фондом, у складу са актом Агенције који одобрава Комисија.

Износ накнаде утврђује се до 30. новембра текуће године за наредну годину. Обавештење о износу накнаде, као и роковима и условима плаћања Агенција доставља свим члановима Фонда и објављује на својој интернет страници.

Износ накнаде новим члановима Фонда обрачунаваће се од дана пријема у чланство Фонда.

Износ накнаде чланови Фонда уплаћују на рачун Агенције најкасније у року од пет (5) радних дана од дана пријема обавештења Агенције.

О неиспуњењу или неуредном испуњењу обавезе члана Фонда из претходног става, Агенција без одлагања обавештава Комисију.

Средства прикупљена на име накнаде за управљање Фондом, Агенција може користити за:

1. покриће трошкова насталих у поступку исплате осигураних потраживања клијената,
2. покриће административних трошкова насталих у поступку наплате потраживања Агенције из стечајне масе члана Фонда,
3. покриће трошкова зарада запослених у Агенцији који обављају послове управљања Фондом,
4. покриће трошкова улагања средстава Фонда,
5. покриће осталих трошкова насталих у вези са пословањем Агенције, при обављању делатности заштите инвеститора.

Трошкови исплате осигураних износа потраживања подразумевају и административне и друге трошкове настале у поступку утврђивања и исплате осигураних износа потраживања.

Средства прикупљена на име накнаде Агенција може користити и у друге сврхе, уз сагласност Комисије.

Пријава потраживања

Члан 19.

Обавештење о настанку осигураног случаја и року за пријаву потраживања оглашава се у средствима јавног информисања, као и на интернет страници Агенције.

Рок за пријаву потраживања клијената је тридесет (30) дана од дана објављивања обавештења у средствима јавног информисања.

Изузетно, када је клијент, из разлога на које није могао да утиче, био спречен да поднесе пријаву потраживања у прописаном року, том клијенту се рок може продужити на годину дана.

У случају из претходног става овог члана, клијент је дужан да уз пријаву потраживања поднесе и релевантне доказе о спречености благовременог подношења пријаве потраживања.

Члан 20.

Образац пријаве потраживања, који је саставни део ових правила, доступан је:

1. на интернет страници Агенције,
2. у просторијама Агенције,
3. у просторијама члана Фонда,
4. на захтев клијента.

Сваки клијент може поднети једну пријаву потраживања.

Члан 21.

Пријава потраживања из члана 20. мора бити потписана. Уколико пријаву потраживања подноси правно лице, пријава мора бити потписана од стране законског заступника друштва, или другог

овлашћеног заступника или пуномоћника, у складу са законом којим се уређују привредна друштва. Пријава се доставља непосредно у просторије Агенције или путем поште.

Пријава обавезно треба да садржи:

1. назив, односно име и седиште, односно пребивалиште клијента са контакт адресом;
2. матични број правног лица, односно јединствени матични број грађана за физичка лица;
3. *(брисана)*
4. правни основ потраживања (уговори, потврде, решења, др.);
5. спецификација потраживања (ознака финансијских инструмената, количина која се потражује и/или износ новчаних средстава);
6. *(брисана)*

Уз пријаву се такође прилаже:

1. оригинална или оверена фотокопија документације коју подносилац пријаве доставља уз своју пријаву,
2. копија важеће личне исправе, односно оригинал или оверена копија извода из регистра привредних субјеката у случају пријаве потраживања правног лица,
3. уколико пријаву потписује овлашћено лице које није регистровани заступник, правно лице је у обавези да достави и оригинал овлашћење потписано од стране законског заступника.

Клијенти који имају новчана потраживања пријављују само новчана потраживања у динарима.

Ако се пријављују потраживања о којима се води парница, у пријави се наводи назив суда пред којим се води поступак, са ознаком списка. У овом случају, извршиће се резервација средстава до правноснажног окончања судског поступка.

Члан 22.

Пријава у којој је вршена исправка, прецртавање, као и она из које није могуће јасно утврдити коју врсту и износ потраживања клијент пријављује сматраће се неуредном, док пријава која не садржи све обавезне елементе утврђене одредбама члана 21. сматраће се непотпуном.

Ако је пријава неуредна и/или непотпуна, Агенција ће подносиоцу пријаве, путем електронске поште или путем поште, упутити допис којим се налаже да се исправка, односно допуна, изврши у складу са датим препорукама.

Исправљена, односно допуњена пријава подноси се у року од десет (10) радних дана од дана пријема дописа Агенције о исправци, односно допуни.

Ако захтев у року буде исправљен, односно допуњен и предат Агенцији сматраће се да је поднет оног дана када је прва пријава поднета.

Сматраће се да је пријава потраживања повучена уколико се исправка, односно допуна пријаве потраживања не достави у року наведеном у ставу 3. овог члана, а у складу са добијеним препорукама.

Свака пријава потраживања, послата путем поште или примљена на писарници Агенције по истеку рока за доставу из члана 19. став 3. ових правила, без доказа о спречености доставе исте у прописаном року, сматраће се неблаговременом.

Члан 23.

Агенција ће одбацити:

1. сваку наредну пријаву која је поднета са истим износом по истом основу,
2. пријаву коју поднесе лице које се усклађу са одредбама Закона не сматра клијентом,
3. пријаву за коју није достављена тражена исправка, односно допуна,
4. пријаву која није благовремена.

Утврђивање осигураног износа потраживања

Члан 24.

Агенција у сарадњи са стечајним управником, у случају стечаја банке члана Фонда, утврђује износ осигураног потраживања клијента. У поступку утврђивања осигураног износа потраживања клијента члана Фонда код којег је наступио осигурани случај, у циљу ефикаснијег рада, Агенција може ангажовати и друга стручна лица.

Осигурани износ потраживања клијента члана Фонда обрачунава се на дан отварања стечајног поступка, односно на дан када је Комисија донела решење о утврђивању осигураног случаја.

У случају када Комисија донесе решење о утврђивању осигураног случаја, организатор Фонда приступа утврђивању осигураних износа потраживања након пријема свих релевантних информација и документације од Комисије.

У циљу испитивања постојања основа за исплату осигураног износа потраживања, Агенција може:

1. тражити све релевантне податке од стечајног управника члана Фонда у случају из члана 4. став 2. тачка 1) ових правила,
2. тражити све релевантне податке од члана Фонда, у случају из члана 4. став 2. тачка 2) ових правила,
3. тражити податке од Комисије.

При утврђивању осигураног износа појединачног клијента члана Фонда, узимају се у обзир све законске и уговорне одредбе у вези са сваким појединачним потраживањем, као и евентуалним противпотраживањем.

О утврђеним осигураним износима потраживања клијента Агенција саставља записник са пописом коначних потраживања, који се одмах по састављању доставља Комисији. Извод из записника са пописом коначних потраживања доставља се клијенту члана Фонда са утврђеним износом потраживања тог клијента. Даном утврђивања осигураног износа потраживања сматра се дан када је Комисија примила записник из овог става.

Клијент може поднети приговор на утврђени износ потраживања Агенцији у року од десет (10) радних дана од дана пријема извода из записника са пописом коначних потраживања. Приговор који је лично достављен или послат после овог рока, сматраће се неблаговременим и неће бити разматран. Агенција у року од десет (10) радних дана од пријема благовременог приговора, издаје одговор по приговору клијенту који је приговор поднео.

Обрачун осигураног износа потраживања

Члан 25.

Потраживања клијената осигурана су до износа од 20.000 евра у динарској противвредности по клијенту члана Фонда, са припадајућом каматом, укључујући и све остале приходе хартија од вредности по основу закључених уговора.

Износ од 20.000 евра прерачунава се у динарску противвредност по средњем курсу Народне банке Србије на дан отварања стечајног поступка, односно на дан доношења решења Комисије о утврђивању осигураног случаја.

Вредност финансијског инструмента се, где је то могуће, утврђује на основу тржишне вредности која је за дати финансијски инструмент објавила Београдска берза на дан који претходи дану када је покренут стечајни поступак над чланом Фонда, односно донето решење Комисије о утврђивању настанка осигураног случаја. У случају да тржишну вредност није могуће утврдити на тај начин, за утврђивање вредности финансијских инструменти примењиваће се фер вредност, односно Међународни рачуноводствени стандард 39 (IAS 39) за инструменте који немају котиране тржишне цене на активном тржишту и чија се фер вредност не може поуздано одмерити, као и друга релевантна документација. У одсуству активног тржишта Агенција може ангажовати независног ревизора или друга стручна лица ради процене фер вредности финансијских инструмената, све у складу са чланом 24. став 1. ових правила.

При обрачуну вредности финансијских инструмената клијената које инвестиционо друштво држи на збирном рачуну, поред наведеног, узео се у обзир релевантна документација коју је инвестиционо друштво дужно да води у складу са важећим законским прописима.

Вредност финансијских инструмената исказаних у иностраној валути прерачунава се у динарску противвредност, по средњем курсу Народне банке Србије, на дан отварања стечајног поступка, односно на дан доношења решења Комисије о утврђивању осигураног случаја.

Дивиденда улази у обрачун осигураног износа потраживања само ако члан Фонда није извршио пренос средстава на рачун клијената на дан салдирања трансакције средстава уплаћених, по овом основу, од стране Централног регистра клиринга и депоа хартија од вредности, односно када је дивиденда која припада клијенту противправно отуђена.

Обрачун камате врши се закључно са даном доношења решења о отварању стечајног поступка, односно на дан доношења решења Комисије о утврђивању осигураног случаја. Камата приходована по рачуну за депоновање новчаних средстава клијената које члан Фонда, који има дозволу Комисије да држи финансијске инструменте, односно новчана средства клијената, води код кредитне институције припада клијентима и расподељује се сразмерно износу потраживања клијената чија су средства депонована.

Износ осигураног износа клијента једног члана Фонда обрачунава се као један укупан износ потраживања клијента, било да их члан Фонда држи на једном или више рачуна, по једној или више уговорних основа или у вези са једном или више инвестиционих услуга, у динарима, до висине осигураног износа.

Исплата осигураног износа потраживања

Члан 26.

Исплата осигураног износа потраживања по једном клијенту износи највише 20.000 евра у динарској противвредности, без обзира на број рачуна које тај клијент има код истог члана Фонда.

Исплата осигураног износа потраживања клијентима, чија су новчана средства депонована на рачуну или рачунима код кредитне институције од стране члана Фонда, који има дозволу Комисије да држи финансијске инструменте, односно новчана средства клијената, врши се у складу са евиденцијама, рачунима и кореспонденцијом које је тај члан Фонда дужан да води у складу са чланом 13. Правилника о организационим захтевима за пружање инвестиционих услуга и обављање инвестиционих активности и додатних услуга („Службени гласник РС“, бр. 89/11, 44/12, 94/13 и 3/16).

У случају да потраживање клијента садржи потраживање по основу новчаних средстава и потраживање по основу хартија од вредности, које прелази осигурани износ потраживања, исплата до пуног износа осигураног потраживања прво ће се извршити оног дела потраживања чија је вредност већа.

Агенција је дужна да исплати осигурани износ потраживања у што краћем року, а најкасније у року од три (3) месеца од дана пријема потпуне документације од свих релевантних страна.

Изузетно од става 4. овог члана, Агенција може поднети захтев Комисији за продужење рока исплате, стим што Комисија може продужити рок највише за три (3) месеца.

Уколико је клијент поднео приговор на висину утврђеног осигураног износа потраживања, исплата клијенту се неће вршити до коначног решења по приговору.

Исплата осигураног износа потраживања врши се преко банке исплатиоца коју бира Агенција путем јавног тендера.

Обавештење о дану отпочињања исплате, изабраној банци исплатиоцу, као и све остале битне информације везане за исплату објављују се на интернет страници Агенције, а могу се објавити и у средствима јавног информисања.

Члан 27.

Право на исплату осигураног износа је непреносиво, али се може наследити.

Даном исплате осигураног износа, потраживање клијента према члану Фонда умањује се за исплаћени износ.

Агенција има право регреса према члану Фонда по основу исплаћеног осигураног износа потраживања.

Услучају да је осигурани износ потраживања исплаћен након отварања стечајног поступка над чланом Фонда, потраживања Агенција исплаћују се на терет стечајне масе, пре главне деобе.

Извештавање

Члан 28.

Члан Фонда је дужан да Агенцији доставља релевантне месечне податке ради обрачуна редовног доприноса у форми, на начин и у року прописаном актом Агенције. Такође, члан Фонда је дужан да, на захтев Агенције, достави и све друге податке неопходне за спровођење система заштите инвеститора.

Члан Фонда је дужан да, без одлагања, обавести Агенцију писаним путем о новонасталој промени података у односу на податке поднете у захтеву за пријем у чланство Фонда.

Подаци о Фонду

Члан 29.

Информације које чланови Фонда дају клијентима, а које се односе на заштиту инвеститора, нарочито информације о висини и начину исплате осигураног износа потраживања, морају бити потпуне, разумљиве и лако проверљиве.

Информације из претходног става морају да садрже:

1. податак да Агенција за осигурање депозита обавља делатност организатора Фонда за заштиту инвеститора,
2. да ли је инвестиционо друштво, кредитна институција или друштво за управљање члан Фонда,
3. да ли се заштита инвеститора примењује на клијента, тј. да ли клијент спада у категорију професионалних клијената који нису укључени у систем заштите,
4. да су потраживања клијента, уколико се на њега примењује систем заштите, осигурана до 20.000 евра у динарској противвредности,
5. да су осигурана потраживања клијената по основу обављања следећих услуга:
 - 1) управљање портфолиом и
 - 2) чување и администрирање финансијским инструментима за рачун клијената, укључујући чување инструмената и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и колатералом,
6. да су потраживања клијената осигурана у следећим случајевима:
 - 1) када се покрене стечајни поступак над чланом Фонда, или
 - 2) када Комисија донесе Решење о утврђивању осигураног случаја,
7. да се додатне информације могу пронаћи на интернет страници Агенције.

Чланови Фонда не могу користити информације о Фонду у рекламне сврхе, нити на начин који угрожава стабилност финансијског система и поверење инвеститора.

Члан 30.

Информације из члана 29. ових правила не могу користити инвестициона друштва, кредитне институције и друштва за управљање која нису чланови Фонда.

Надлежност суда

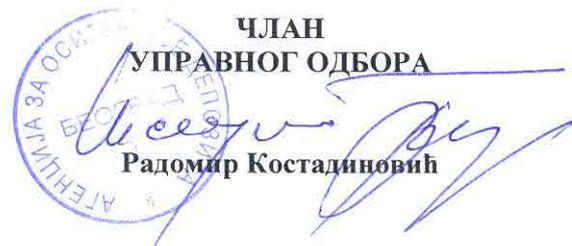
Члан 31.

За све спорове између чланова, клијената чланова Фонда и организатора Фонда надлежан је Привредни суд у Београду.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 32.

Ова правила се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије“, по добијању сагласности од стране Комисије, а ступају на снагу осмог дана од дана објављивања.

ЧЛАН
УПРАВНОГ ОДБОРА

Радомир Костадиновић

